

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
ЯТТ «Сайдуллаев Абу Али»
раҳбари

_____ **А.Сайдуллаев**

«_____» _____ 2019 й

**БОҒДОРЧИЛИК МАҲСУЛОТИ: АЧЧИҚ БОДОМ
ЕТИШТИРИШ ОРҚАЛИ МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАРГА
ЭРИШИШ МАҚСАДИДА ТУЗИЛГАН**

БИЗНЕС-РЕЖА

Инвестиция миқдори

5 000 000 минг сўм

Шундан;
Ўз маблағи

5 000 000 минг сўм

НАМАНГАН – 2019 йил

МАХФИЙЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ МЕМОРАНДУМИ

Ушбу бизнес режа **ЯТТ «Сайдуллаев Абу Али»** раҳбари А.Сайдуллаев буюртмаси асосида тайёрланган бўлиб, йулга куйилиши режалаштирилаётган лойиҳанинг молиявий–иктисодий, ташкилий ва маркетинг таҳлилларини ўз ичига олади.

Ушбу хужжатда келтирилган маълумотлар МЧЖ раҳбари ва унинг келгусидаги иш фаолиятини акс эттириб махфий характерга эга. Ушбу хужжат **ЯТТ «Сайдуллаев Абу Али»**нинг мулки ҳисобланади ва уни тасарруф этиш ундаги маълумотларни бошқа шахсларга ошкор этиш муассаса раҳбари ихтиёридадир.

Ушбу хужжатда келтирилган маълумотларни корхона раҳбарининг ёзма розилигисиз тасарруф этиш, бошқа шахсларга сотиш ёки такдим этиш, нусха кучириш ёки ошкор этиш катъиян маън этилади.

Қуйида имзо чекувчилар юкоридаги талабларга розилик билдириб, ушбу хужжат ва унинг таркибини сир саклаш, таркатмаслик ва маълумот эгаси – **ЯТТ «Сайдуллаев Абу Али»** раҳбари А.Сайдуллаевнинг илк талаби билан уни эгасига қайтаришни ўз зиммасига олади.

Ф.И.Ш _____ ИМЗО _____

м. у.

Ф.И.Ш _____ ИМЗО _____

м. у.

➤ Тижорат сирини ошкор этмаслик келишуви	3
➤ Лойиҳанинг кискача шархи	4
➤ Бизнес лойиҳанинг тавсифи	8
➤ Кириш	9
➤ Лойиҳанинг умумий шархи	10
➤ Лойиҳанинг стратегик мазмуни ва мақсади	12
➤ Лойиҳа ташаббускори ҳақида кискача маълумот	16
➤ Лойиҳанинг амалга ошириш графиги	18
➤ Маҳсулот етиштириш қувватлари.....	21
➤ Ишчи кучи ресурслари ва уларга булган талаб.....	22
➤ Энергия ресурслари сарфи	25
➤ Фаолиятнинг маркетинг таҳлили	27
➤ SWOT (АЗИТ) таҳлили	31
➤ Маркетинг стратегияси ва дастури	33
➤ Умуминвестицион харажатлар ва молиялаш манбаалари	35
➤ Маҳсулот ишлаб чиқариш режаси	36
➤ Хом ашё ва моддий ресурслар сарф – харажатлари.....	37
➤ Ишчи кучи сарф харажатлари	39
➤ Энергия ресурслари сарф харажатлари	42
➤ Амортизация ажратмалари	45
➤ Ялпи харажатлар ҳисоби	46
➤ Кредитни қайтариш режаси.....	47
➤ Даромадлар, харажатлар ва фойда ҳисоби	48
➤ Пул оқими ва дисконтланган пул оқими	49
➤ Хулоса.....	50
➤ Фойдаланилган адабиётлар	51

ЛОЙИХАНИНГ КИСКАЧА ШАРХИ

ЛОЙИҲА ТАШАББУСКОРИ: ЯТТ «Сайдуллаев Абу Али»

ЛОЙИҲАНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААСИ: Молиявий тизимида ташаббускорнинг ўз маблағлари ҳисобидан

ЛОЙИҲА ИЖРОЧИСИНИНГ ЮРИДИК МАКОМИ: Якка тартибдаги тадбиркор

МУАССАСАНИНГ РЎЙХАТДАН ЎТГАН САНАСИ ВА ГУВОҲНОМА РАҚАМИ: 10.05.2019 йил, Реестрдаги тартиб рақами № 1001818, Гувоҳнома №2092335 Асос: Наманган тумани Давлат хизматлари марказининг гувоҳномаси

МУАССАСАНИНГ ЮРИДИК МАНЗИЛИ: Наманган вилояти, Уйчи тумани, Ўнхаят ШФЙ ҳудуди

БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ: АТБ “Ҳалқ банк” Наманган шаҳар филиали
х.р 20218000405084617001
МФО 00711, СТИР (ИНН):504481192, Тармоқ коди (ОКОНХ):19733

ЛОЙИҲАНИНГ АСОСИЙ МОЛИЯВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ:

- ✓ Лойиҳа қиймати: **5 000 000,0** минг сўм
  - ✓ Ўз маблағи: **5 000 000,0** минг сўм
  - ✓ Хизмат кўрсатувчи банк: АТБ «Ҳалқ банк» Наманган шаҳар филиали
  - ✓ Лойиҳалаштириш муддати: **5** йил
  - ✓ Ўртача йиллик ялпи тушум: **2 131 500** минг сўм
  - ✓ Ўртача йиллик даромад: **1 264 798** минг сўм
  - ✓ Йиллик уртача соф фойда миқдори – **1 062 954** минг сўм
  - ✓ Лойиҳанинг соф фойда ҳисобидан реал оқланиш муддати= **60** ой
  - ✓ Лойиҳанинг уртача рентабеллик даражаси = **145,9** %
  - ✓ Лойиҳанинг уртача соф рентабеллик даражаси = **122,6** %
  - ✓ Яратиладиган ишчи уринлари сони: **20** та
-

БИЗНЕСНИНГ ҚИСҚАЧА ТАВСИФИ

Бодом– ёнғоқсимон мевалилар туркумига мансуб бўлиб, мамлакатимиз худудида жуда қадимдан парваришланиб келинади. Ўрта Осиё, Хитойнинг тоғли худудлари, Монголия, Ўрта Ер денгизи, Марказий Америкада кенг тарқалган. Мевасининг мағзи ноёб озиқавий хусусиятга эга, витаминлар ва микроэлементлар манбаи ҳисобланади. Таркибида ёғ, оксил, углевод, кальций, темир, фосфор, витамин С, бета каротин мавжуд. Шунингдек, инсон организмидаги модда алмашинувини яхшилайдиган, тишлар, соч ва терининг соғлом фаолиятини таъминлайдиган В1, В2 витаминлари бор. Организмда атеросклероз ривожланишини сусайтиради, юракни ишемия касаллигидан ҳимоя қилади. Бодом мағзидан тайёрланган озиқа парҳез таом ҳисобланади ва қанд касаллигини даволашда яхши самара беради. Ҳар куни бодом мағзини истеъмол қилган инсоннинг қон таркибида Е витамини миқдори ортиши ҳамда холестерин миқдорининг камайиши тадқиқотларда исботланган. Бодомнинг илдиз тизими 6 метр чуқурликкача боради.

Шу боис қурғоқчиликка чидамли ва тоғ-ўрмон мелиорация ишларида муҳим роль ўйнайди. Ер танламайди, сувсиз, тошлоқ ва тоғнинг унумсиз жанубий ён бағирларида ҳам яхши ўсиб ҳосил беради. Бодомнинг ҳосилдорлиги ўртача 0,7–1,2 т/га бўлиб, унумдорлиги юқори суғориладиган ерларда 2–2,5 т/га. ни ташкил қилади.

Бодом 3–4 ёшидан ҳосилга кириб, 12–18 ёшидан 35–40 йилгача яхши ҳосил беради. Яхши парваришланса 60–100 йил ҳосил бериши мумкин. Бир туп дарахтининг ҳосилдорлиги 3–4 кг. дан 10–20 кг. гача, ҳатто 30–40 кг. гача етади.

Республикамизнинг тоғ ва тоғолди лалмикор худудларида жуда катта майдонларда бодомзорлар ташкил этиш имконияти мавжуд. Бодомни йиллик ёнғинлар 600 мм. дан кўп бўладиган худудларнинг барча ёнбағирларида суғормай ҳам ўстириш мумкин. Ёнғингарчилик миқдори ўртача 400–500 мм бўлган худудлардаги бодомзорларга агротехник ишлов бериш талаб қилинади.

Эрта баҳорда бу касалликлар билан зарарланган дарахтлар шохлари кесилади, тўкилган барглар йиғиб олинади ва йўқотилади. Касалликларга қарши Бордо суюқлигининг 1 фоизли эритмаси (10–15 кг/га), Ветра ёки Топаз препаратларининг 0,03 фоизли эритмаси (300 г/га) билан ишлов бериш яхши натижа беради. Ун шудрингга қарши касалликнинг дастлабки аломатлари пайдо бўлганда коллоидли ёки дисперсли олтингугуртнинг 1 фоизли концентрацияси (10 л сувга 80–100 г) билан ишлов бериш ҳам тавсия қилинади.

Бодом меваси август-сентябрь ойларда пишади. Бодом мевасининг пўсти қуриб ёрила бошлаганда ҳосилни теришга киришилади. Ҳосилни муддатидан олдин йиғишга киришилса ҳосил сифати пасаяди ва пўстини ажратиш анча мушкуллашади. Бордию ҳосилни йиғиш муддати кечиктирилса пўсти қуриб данагига ёпишиб қолади, бодом ранги қўнғир тус олади, сифати пасаяди.

ЛОЙИХАНИНГ УМУМИЙ ШАРХИ

Лойиҳани амалга ошириш уч боскичдан иборат: 1–боскич: Тайёргарлик ишларини ташкил этилиши, Вакт оралдиги: 1 – 2 ойлар.

Қилинадиган ишлар: ни амалга ошириш учун зарурий маблағ ва капитал ресурс манбаларини аниклаш, лойиҳанинг иктисодий ҳисоб китоблари, техник иктисодий асоси ва бизнес режасини ишлаб чиқиш. лойиҳа сметасини аниклаш. Хом ашё ва товар моддий ресурслар сотиб олиш учун маҳсулот етказиб берувчи ташкилотлар билан шартномалар ва келишув баёнлари тузиш, ундан ташқари маҳаллий корхоналар ва бошқа ташкилотлар билан фаолият йўлга қўйилгандан кейин зарур булган маҳсулотлар ва буюмлар етказиб бериш бўйича келишувлар олиб бориш. Банк молия муассасаларига ушбу ни амалга ошириш учун зарурий маблағ суммаси ва самарадорлигини асословчи ҳужжатлар билан белгиланган тартибда муурожаат этиш ва зарурий ҳолатда кредитни ушлаштириш.

2 боскич: Таъмирлаш ишлари ва инвестицияни ушлаштириш: Вакт оралдиги: 3-4- ойлар.

Қилинадиган ишлар: Лойиҳада ажратилган маблағларни ўшлаштириб кўзда тутилган барча ишларни амалга ошириш, таъмирлаш ишларини якунлаш, асосий воситалар, ускуналар, моддий ресурслар ва шартнома асосида ишлайдиган ишчиларни топиш.

3-боскич: Нормал иш фаолиятининг йўлга қўйилиши.

Қилинадиган ишлар: павлония дарахти маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, маҳсулот сотишда тушган тушумлар, даромад ва харажатларни ҳисобини юритиш ва самарали иш фаолиятини ташкил этиб, олдиндан кўзда тутилган техник иктисодий асос бўйича хўжалик фаолиятини самарали юритиш ва ривожлантириш.

Ушбу лойиҳани ишлаб чиқиш 2019 йилнинг тўртинчи чорагида бошланганлигини ҳисобга олиб йил якунига қадар барча ташкилий чора – тадбирларни амалга ошириш ва ташклиий ишларни якунлаш. Корхона фаолиятида энг катта эътибор маҳсулот тайёрлашда юқори сифатга эришиш.

ЛОЙИХАНИНГ СТРАТЕГИК МАЗМУНИ ВА МАҚСАДИ

Лойиҳанинг асосий мазмуни боғдорчилик маҳсулотлари ва манзарали кўчат етиштиришни ташкил этиш орқали маҳсулотлар бозорида ўз мавқеига ва рақобат афзалликларига эга бўлиш, ўзини молиявий салоҳияти ва фойдасини оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Лойиҳа Наманган туман ҳудудида ўз фаолиятини ташкил этиш ва ривожлантириш фаолиятини иктисодий самарадорлигини изоҳлаб бериш ҳамда ушбу фаолиятни амалга ошириш учун зарур маблағларини жалб этиш учун ишлаб чиқилди.

Ушбу бизнесни бошлаш учун асослар.

Биринчидан, ушбу турдаги фаолиятни ташкил этишда ҳудудда аҳолини мева ва бодом, ёнғоқ маҳсулотларига бўлган талаби юқори бўлиб,

етиштирилган маҳсулотга талаб юқори ҳисобланади. Иккинчидан, ушбу маҳсулотларга қўшни туман ва шаҳарларда ҳам юқори талаб ва эҳтиёж мавжуд эканлиги сабабли маҳсулот бозорида барқарор ўсиб боровчи юқори талабни мавжуд эканлиги сабабли юқори фойда олишга эришиш мумкинлиги аниқланди.

Лойиҳа асосан мамлакатимизда аҳоли ва қурилиш корхоналарнинг талабини қондириш орқали фойда олиш, корхона маҳсулот сифатини жаҳон меъёрлари ва стандартлари даражасига етказиш, уни давр талаби ва истеъмолчилар эҳтиёжи даражасида айланма маблағлар фондини ташкил этишни кўзлайди.

Стратегик жихатдан лойиҳачи ўз олдига юқорида айтиб утилган барча мақсадларга эришишни ва лойиҳа даврида (2 йил) тулаконли тухтовсиз ишловчи комплексни яратиш, ишчилар учун энг қулай ва ижтимоий жихатдан энг маъқул муҳитни яратишни ва худуд аҳолиси учун юқори сифатли қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлаш базасини яратишни мақсад қилиб қўяди. Корхона ушбу мақсадларга эришиш орқали мамлакатимизда боғдорчилик ва манзарали кўчатлар етиштириш фаолиятини ривожлантиришга ўз хиссасини қўшиш ва шу муддат ичида вилоятимизда етакчи уринлардан бирини эгаллашни, истикболда маҳсулот етиштириш ҳажминини кўпайтириб соҳанинг етакчиларидан бирига айланишни ва соҳага кўшимча инвестициялар олиб киришни режа қилган.

Келгусида жамият ўз олдига қўйган барча мақсадларга эришиб, келгуси беш йилликда йирик корхона сифатида маҳсулотлар бозорида кўзга кўринган корхоналардан бирига айланиб, бозорнинг 20-25 % ортиқроқ улушини эгаллашни. Ун йилдан сўнг эса бу кўрсаткични кўшимча инвестициялар жалб қилиш; етук ва малакали кадрлар тайёрлаб, улар тажрибасига ва инновацион технологияларни қўллаш, истеъмолчилар ва бозор талабларини мунтазам ўрганиб бориб 40 % гача етказишни ўз олдаги истикболли режалардан бири қилиб белгилайди.

ЛОЙИҲАНИНГ АСОСИЙ ТАЪСИСЧИЛАРИ

Наманган вилояти, Уйчи тумани, _____ МФЙ, истикомат қилувчи Ўзбекистон Республикаси фуқароси Сайдуллаев Абуали (Паспорт серияси: АВ № 4285420, 30 июнь 2016 йилда Наманган вилояти, Уйчи тумани ИИБ томонидан берилган)

ЛОЙИХАНИНГ АМАЛГА ОШИРИШ ГРАФИГИ

№	Амалга ошириладиган тадбирлар	2019 йил		2020 йил	
		Октябрь	Ноябрь-декабр	Январ-феврал	Март
1	Бизнес режа ишлаб чиқиш				
2	Ер майдонлари ажратиб олиш учун маҳаллий ҳокимликларга муроаажт этиш				
3	Маҳаллий ҳокимликлар томонидан ер майдонларини ажратилиши				
4	Боғдорчилик ва манзарали дарахт кўчатлари сотиб олиш учун тижорат банкларига мурожаат этиш				
5	Кўчатларни экиш учун ер майдонларини тайёрлаш				
6	Шартнома асосида маҳсулотлар сотиб олиб келиш ва экиш				

ХОМ – АШЁ РЕСУРСЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Мазкур фаолият тури учун хом – ашё ресурси сифатида ер унумдорлиги, маҳаллий ва минерал ўғитлар, техника хизмати, ёнилғи мойлаш материаллари сув ва ишчи кучини айтиш мумкин. Мазкур режада хом – ашё ресурслари куйидаги нархларда маҳаллий ишлаб чиқарувчилардан сотиб олиниши режалаштирилган:

ИШЧИ КУЧИ РЕСУРЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Ушбу бўйича ишчи кучи ва ходимларга бўлган талаби 20 тани ташкил килади. Шундан маъмурият ходимларининг сони 2 тани ташкил қилиб, қолган 18 киши маҳсулот етиштириш жараёнида иштирок этади. Маъмурий ходимлар таркиби қорхона раҳбари, бош бухгалтер ҳисобланади. Ишчиларнинг иш вақти 8 соатлик иш куни тартибида ташкил этилиб, эрталаб соат 9:00 дан кеч соат 18:00 гача

ЭНЕРГИЯ РЕСУРЛАРИГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Юқорида таъкидлаб утилганидек ташкил этилиши мулжалланаётган хўжаликда барча энерготабминот тизимларига уланиш имконияти мавжуд. Электр ресурсларига уланиш смета лойиҳасида кўзда тутилган.

Ўрта ҳисобда ичимлик сув сарфи асосан ишчи ходимларни ичимлик таъминоти учун сарфланади. Суғориш мақсадлари учун эса оқова сувлардан фойдаланиш кўзда тутилган.

Электрэнергия ва бошка ресурслар таъминотининг зарурий микдори йилдан йилга ишлаб чиқариш қувватларининг ошиши ёки ускуналарни жисмонан ва маънавий эскириши хисобидан ошиб бориши тахмин килиниб, ошиб бориш курсаткичи 0,5 га тенг (яъни 5 %) деб олинди.

ФАОЛИЯТНИНГ МАРКЕТИНГ ТАХЛИЛИ

Ўзбекистон Республикасида олиб борилаётган барча ислохотлар туб негизи аҳолини ижтимоий – иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни турмуш тарзини яхшилашга қаратилган. Ҳозирги вақтда ҳар бир соҳа ривожланиши ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш бозор иқтисодини асосий талабидир. Корхона ўз имкониятларидан ва бозор талабларидан келиб чиққан ҳолда фаолиятни ривожлантиришни режалаштирган. Бунинг учун айрим изланишлар ва талабларни ўрганиш орқали амалга оширилиши кўзланган.

Шунинг учун бозор шароитини ўрганишда маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўлган талабни мавжудлигини аниқлашда бир қатор изланишлар олиб боради.

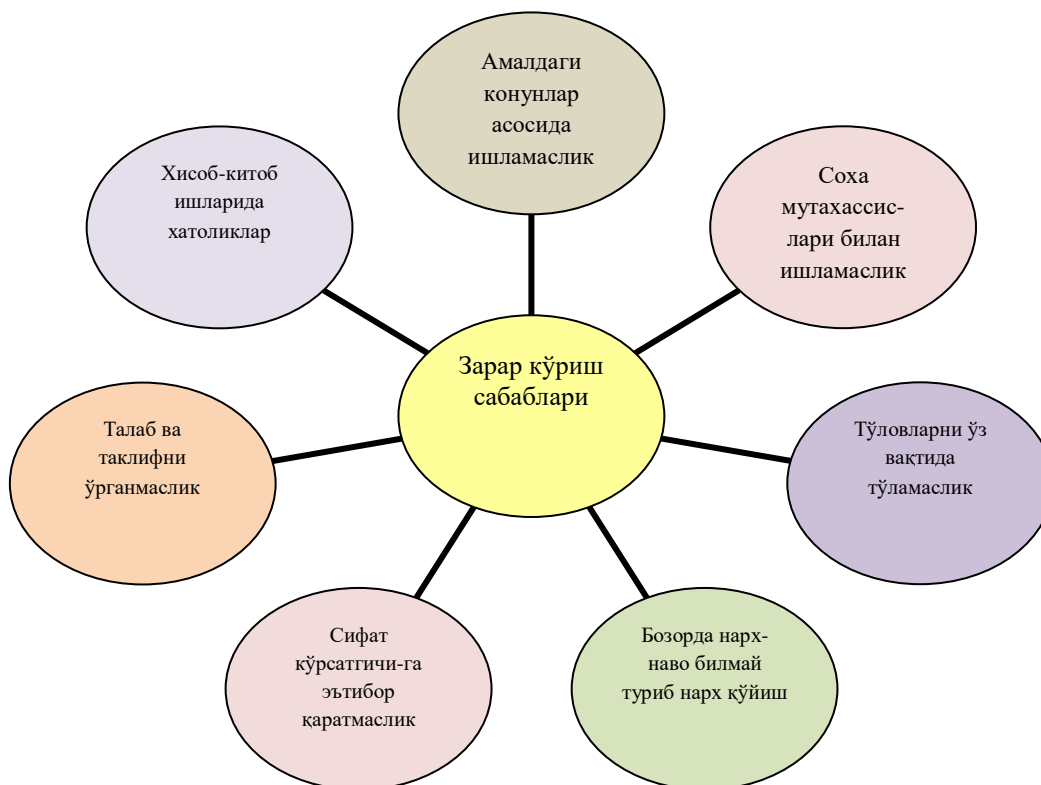
Маблағини ўзлаштириш орқали хўжалик ишлаб чиқариш фаолиятини ташкил этиш билан қуйидаги талабларни қондириш режалаштирилмоқда:

-Кўпчиликка манзур бўладиган арзон, сифатли боғдорчилик маҳсулотлари етиштириш;

-Реклама асосида аҳоли, аҳоли ва ташкилотлар ҳамда муассасаларга таклиф қилиш ва буюртмачи талабини тўлақонли қондириш;

-Мижозларни талабини қондиришда имтиёзлар ва уларни рағбатлантиришни режалаштириш.

ФАОЛИЯТНИ ЗАРАРЛИ ТАЪСИРИ ТУШУНЧАСИ

БОЗОР СЕГМЕНТАЦИЯСИ

- 1) Наманган вилояти   2) Қўшни вилоятлар   3) Қўшни Давлатлар

ХУДУДАГИ РАҚОБАТЧИЛАР ТАХЛИЛИ

Рақобатчилар маҳсулоти	сифат	Хусусияти	Самарадорлиги	Қулайлиги	Савдо шартлари	.....
А..... маҳсулоти						
В..... маҳсулоти						
С..... маҳсулоти						
Бизнинг маҳсулот						

МАРКЕТИНГ МАТРИЦАСИ

№	Мазмуни	Сегмент 1	Сегмент 2	Сегмент 3
1	Мижозлар тавсифи	Наманган вилояти	Қўшни вилоятлар	Қўшни Давлатлар
2	Истеъмол хажми	80 %	10 %	10 %
3	Истеъмолчиларнинг географик жойлашуви	Наманган шаҳар	Қўшни вилоятлар	Қўшни Давлатлар
4	Маҳсулотга талабнинг камайиши, купайиши ёки барқарорлиги	Барқарор	Кўпаяди	Кўпаяди
5	Маҳсулотни харид қилиш қобилияти	Юқори	Ўрта	Ўрта
6	Маҳсулотни истеъмолчиларга жалб этиш	Қулай нарх ва сифат	Қулай нарх ва сифат	Қулай нарх ва сифат

SWOT ТАҲЛИЛ

<p style="text-align: center;">S</p> <p style="text-align: center;">Кучли томони</p> <p>Бизнес учун жуда қулай худудда жойлашган+ Маҳсулотга бўлган талабнинг мавжудлиги ++ Зарурий технологияларни мавжудлиги+</p>	<p style="text-align: center;">W</p> <p style="text-align: center;">Кучсиз томони</p> <p>-Кучли брендга эга эмаслиги++</p>	Кучли томонлар 3 та Кучси томонлар 1 та S>W
		++ S 3 та ++ W 1 та
		++ S>++W
<p style="text-align: center;">O</p> <p style="text-align: center;">Имкониятлар</p> <p>Тадбиркорлик фаолиятига берилаётган имконият ва имтиёзлар ++ Маҳсулот турини кенгайтириш+ Хом ашё ресурсларини бозор нархидан арзон олиш имконияти мавжудлиги</p>	<p style="text-align: center;">T</p> <p style="text-align: center;">Хавфлар</p> <p>Кучли рақобатчиларнинг пайдо булиши+ Тўлов қобилиятини номуайянлиги++</p>	Имкониятлар 3 та Тусиклар 2 та Q>T
		++ O 3 та ++ T 2 та
		++ O>++T

МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ ВА ДАСТУРИ

Ушбу бўлимда жамият томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотиш бўйича харидор ва буюртмачиларни жалб қилишни ташкил этиш масалалари кўриб чиқилади. Етиштирилган маҳсулотларни сотилишида маркетингни муваффақиятли ташкил этиш учун корхона фойдасига салбий таъсир кўрсатмасдан имкон қадар дисконт нархлар ва чегирмалар таклиф этиш (агар тўлов миқдори юқори бўлмаса) режалаштирилган. Ундан ташқари Наманган вилояти яқин туманларда турли реклама акциялар ўтказиш ва харидорлар диққатини жалб этиш ҳам кўзда тутилган. Бунинг асосий сабаби бу ишлар хўжалик фойдаси ҳисобидан амалга оширилади. Хамкорлик асосида корхонанинг фойдаланилмаётган қувватларидан тўлиқ фойдаланиш ётади. Рекламар уюштириш дастурида **5000** **дона** таркатма материаллар ишлаб чиқиш ва тарқатиш ҳам кўзда тутилган бўлиб, булардан ташқари яна 5 000 000 сўм маблағ самарали ва қулай реклама турларига сарфланиши мумкин.

УМУМИНВЕСТИЦИОН ХАРАЖАТЛАР ВА МОЛИЯЛАШ МАНБААЛАРИ

минг сўм

№	Технологиялар номи	Сотиб олиш нархи	Жами	Шу жумладан	
				Ўз маблағ	Кредит ҳисоби (мил. вал)
1	Бодом қўчатлари сотиб олиш	10 000	10 000	20 000,0	0,0
а)	<i>Ерларни тайёрлаш ва унумдорликни ошириш</i>		20 000	500 000	0,0
б)	<i>Кўчат экиш ишлари</i>		50 000	50 000	0,0
в)	<i>Боғ атрофларини ўраш</i>			200 000	0,0
г)	<i>Қишлоқ хўжалиги техникалари сотиб олиш</i>			500 000	0,0
д)	<i>Сугориш тармоқларини йўлга қўйиш</i>			3 730 000	0,0
	ЖАМИ			5000 000	0,0

Ташкил этилиши режалаштирилган аччиқ бодом боғи плантацияси

В. МАБЛАҒЛАРНИ ГАРОВ ТАЪМИНОТИ

Жадвал № 6

Гаров характериситакси		%	Жами киймати (минг сум)	Гаровга куйилаётган киймат (минг сум)
Мулк тури (транспорт воситалари ва бино иншоотлар)	Мулк эгаси			
Тадбиркор ихтиёридаги нотулар асосий воситалар	Корхона таъсисчилари	100 %	5 000 000	5 000 000

С. КРЕДИТ ГАРОВ ТАЪМИНОТИНИ СУГУРТАЛАШ

Харажатлар номи	Тўлов миқдори	Жами тўлов миқдори
Д. Инвестицион фаолият олди молиявий харажатлари		
Молиявий харажат тури	%	минг сум
Руйхатга олиш тулови (нотариус)	0,15%	300
Сугурта мукофоти	0,3 %	600
Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	2 минимал	400
Кузда тугилмаган бошқа харажатлар	0,1%	200
ЖАМИ	X	1500

**ЖАДВАЛ № 8. УМУМИНВЕСТИЦИОН ХАРАЖАТЛАР ВА
МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААЛАРИ**

№	Курсаткичларнинг номланиши	Миллий валюта (минг сум)	Хиссаси (%)
1	Бодом кўчатлари сотиб олиш	20 000,0	0,4
	<i>Ерларни тайёрлаш ва унумдорликни ошириш ишлари учун</i>	500 000	10,0
	<i>Кўчат экиш ишларини амалга ошириш</i>	50 000	1,0
	<i>Боз атрофларини ўраш</i>	200 000	4,0
	<i>Қишлоқ хўжалиги техникалари сотиб олиш</i>	500 000	10,0
	<i>Суғориш тармоқларини йўлга қўйиш</i>	3 728 500	74,6
2	Руйхатга олиш тулови (нотариус)	300	0,0
3	Сугурта мукофоти	600	0,0
4	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	400	0,0
5	Кузда тугилмаган бошқа харажатлар	200	0,0
	Жами нинг бошлангич киймати	5 000 000	100,0

5. Боғдорчилик кўчат етиштириш ҳажми

КГ

№	Ишлаб чиқариладиган маҳсулот номи	Етиштирилган маҳсулот нархи (сўм)	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами ҳосил
1	Бодом		120 000,0	121 200,0	121 800,0	122 400,0	123 600,0	609 000
2	Етиштирилган маҳсулот қиймати (минг сўм)	25 000	3 000 000	3 030 000	3 045 000	3 060 000	3 090 000	15 225 000
			3 000 000	3 030 000	3 045 000	3 060 000	3 090 000	15 225 000

Маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотишдан тушум

МИНГ СУМ

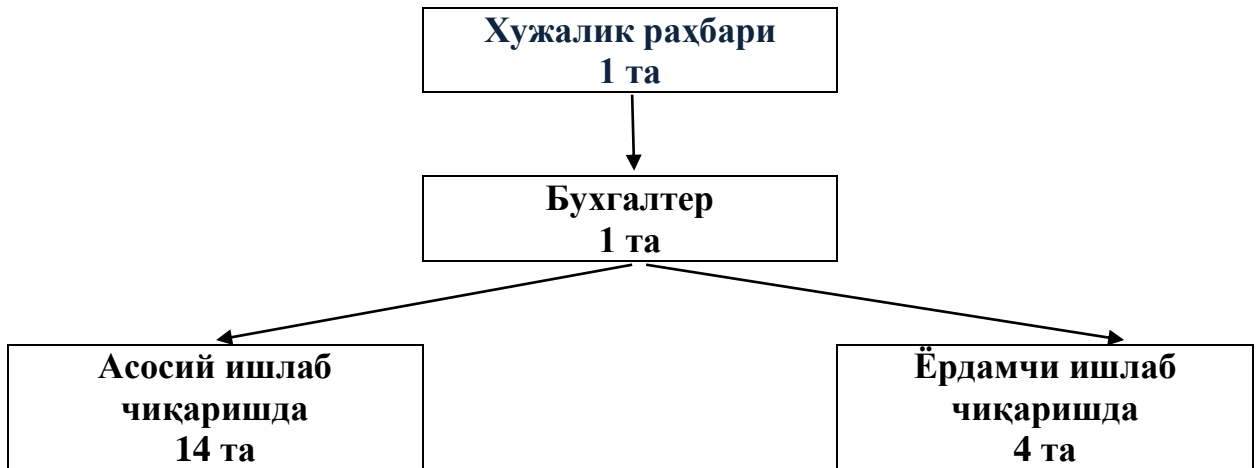
№	Ишлаб чиқариладиган маҳсулот номи	Сотилган маҳсулот нархи (сўм)	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами тушум
1	Бодом	30 000	3 600 000	3 636 000	3 654 000	3 672 000	3 708 000	18 270 000
	Жами		3 600 000	3 636 000	3 654 000	3 672 000	3 708 000	18 270 000

ИШЧИ КУЧИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ
Штатлар жадвали ва йиллик иш хаки фонди

минг сўм

№	Штат номи	Штат бирлиги	Ойлик иш хаки	Ижтимоий сугурта ажратмалари	Жами ойлик иш хаки	Жами йиллик иш хаки
Бошқарув персоналии						
1	Раҳбар	1	1000	150	1150	13809
2	Бухгалтер	1	900	135	1035	12420
	Жами	2	1900	285	2185	26229
Асосий ишлаб чиқаришда						
3	Ишчилар	14	1 500	180	13 440	161 280
Ёрдамчи ишчилар						
4	Шофёр тракторчи	3	800	120	920	11040
5	Қоравул	1	723	128	850	10200
	Жами	4	1523	248	1770	21240
	Умумийси	20	6 600	792	20 608	247 296

АМОРТИЗАЦИЯ АЖРАТМАЛАРИ

МИНГ СУМ

№	Амортизация объекти	Асосий воситалар киймати	Амортизация ставкаси	Шундан йиллар буйича					Жами
				1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	
1	Қишлоқ хужалиги техникалар киймати	500 000	15%	75 000	63 750	54 188	46 059	39 150	278 147
	Жами	500 000		75 000	63 750	54 188	46 059	39 150	278 147

ЯЛПИ ХАРАЖАТЛАР ХИСОБИ

Ялпи хизмат кўрсатиш харажатлари (таннарх калькуляцияси)

МИНГ СУМ

№	Харажат турлари	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами
1	Маҳсулот етиштириш биан боғлиқ бўлган иш хаки ва материал харажатлар	1500 000	1500 000	1500 000	1500 000	1500 000	7 500 000
2	Транспорт харажатлари	52 500	52 500	52 500	52 500	52 500	262 500
3	Амортизация ажратмалари	75 000	63 750	54 188	46 059	39 150	278 147
4	Бошқа харажатлар	8 775	8 663	8 567	8 486	8 417	42 906
	Ишлаб чиқарилган маҳсулот таннархи	1 636 275	1 624 913	1 615 255	1 607 045	1 600 067	8 083 553

МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАР ХИСОБ-КИТОБИ

Жадвал № 29. Даромадлар хисоби

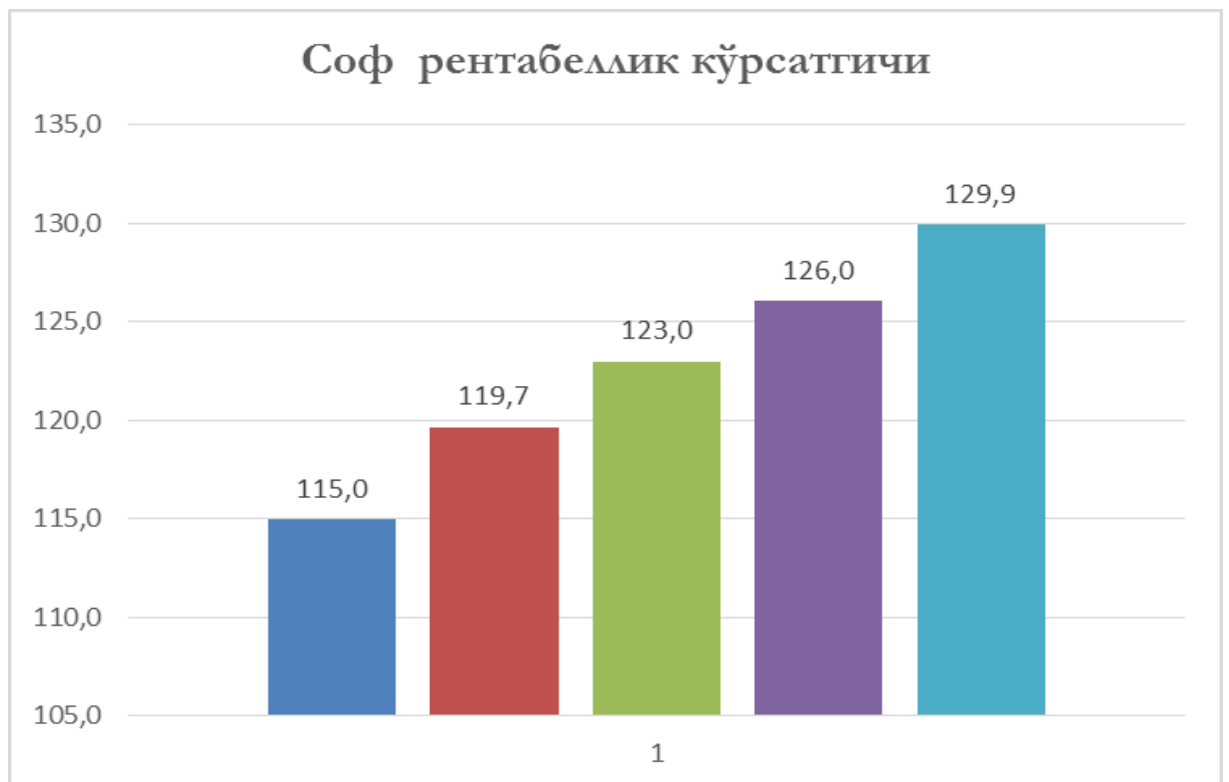
МИНГ СЎМ

№	Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	Жами
1	Маҳсулот етиштириш ва сотишдан жами тушум	3 600 000	3 636 000	3 654 000	3 672 000	3 708 000	18 270 000
2	Маҳсулот ишлаб чиқариш таннархи	1 636 275	1 624 913	1 615 255	1 607 045	1 600 067	8 083 553
3	Ялпи даромад	1 963 725,0	2 011 087,0	2 038 745,0	2 064 955,0	2 107 933,0	10 186 445,0
4	Бошқарувда ходимлари иш хаки	45 600,0	46 056,0	46 512,0	46 968,0	47 196,0	232 332,0
5	<i>Бошқарув ходимлари иш хаки ажратма 15%</i>	5 472,0	5 526,7	5 581,4	5 636,2	5 663,5	27 879,8
6	Соликлар тулангунга кадар олинган фойда	1 912 653,0	1 959 504,3	1 986 651,6	2 012 350,8	2 055 073,5	9 926 233,2
7	Солик тўловлари 12%	229 518,4	235 140,5	238 398,2	241 482,1	246 608,8	1 191 148,0
8	Банк хизмати туловлари (0,2 % тушумдан)	7 200,0	7 272,0	7 308,0	7 344,0	7 416,0	36 540,0
9	Соф фойда	1 675 934,6	1 717 091,8	1 740 945,4	1 763 524,7	1 801 048,7	8 698 545,2
10	Инвестиция маблағларини қайтарилиши	1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0	5 000 000,0
11	Корхона ихтиёридаги фойда	675 934,6	717 091,8	740 945,4	763 524,7	801 048,7	3 698 545,2
12	Рентабеллик % (7/2)	136,9	142,4	146,3	149,9	154,5	145,9
13	Соф рентабеллик % (10/2)	115,0	119,7	123,0	126,0	129,9	122,6

ПУЛ ОКИМИ ВА ДИСКОНТЛАНГАН ПУЛ ОКИМИ

Жадвал № 30 Пул маблағлари ҳаракати

№	КЎРСАТГИЧЛАР	Шу жумладан йиллар бўйича					Жами
		1-йил	2-йил	3-йил	4-йил	5-йил	
I	Хисоб раками кредит айланмаси	3 600 000	3 636 000	3 654 000	3 672 000	3 708 000	18 270 000
II	Хисоб раками дебет айланмаси						
1	Иш ҳақи	330000	330000	330000	330000	330000	1650000
2	Минерал ўғитлар	390000	390000	390000	390000	390000	1950000
3	Ёнилғи мойлаш матер.	180000	180000	180000	180000	180000	900000
4	Ўсимликларни ҳимоя қилиш	90000	90000	90000	90000	90000	450000
5	Техника хизмати	45000	45000	45000	45000	45000	225000
6	СФУ харажтлари	52500	52500	52500	52500	52500	262500
7	Электр энергия	60000	60000	60000	60000	60000	300000
8	Уруғлик кўчати	195000	195000	195000	195000	195000	975000
9	Ер солиғи	75000	75000	75000	75000	75000	375000
10	Суғурта харажатлари	60000	60000	60000	60000	60000	300000
11	Бошқалар	22500	22500	22500	22500	22500	112500
12	Транспорт хизматлари учун	52 500	52 500	52 500	52 500	52 500	262 500
13	Амортизация ажратмалари	75 000	63 750	54 188	46 059	39 150	278 147
14	Солик тўловлари 12%	229 518,4	235 140,5	238 398,2	241 482,1	246 608,8	1 191 148,0
15	Банк хизмати (0,2 % тушумдан)	7 200,0	7 272,0	7 308,0	7 344,0	7 416,0	36 540,0

ХУЛОСА

Даромадлилик ва самарадорлик таҳлили шуни кўрсатмоқдаги лойиҳа рентабеллик даражаси ялпи ҳисобда 145,9 % ни ташкил қилмоқда. Шу ўринда ялпи харажатларга нисбатан соф рентабеллик ўрта ҳисобда 122,6 % ни ташкил қилмоқда. Бундан ташқари лойиҳанинг реал қопланиш муддати ялпи фойда ҳисобидан 48 ойни ташкил қилади. Реал қопланиш муддатининг лойиҳа давомийлик давридан камлиги нинг молиявий–иктисодий жозибадорлигидан хабар бериб турибди.

Таъкидлаб ўтилганидек юқори фойда нормалари лойиҳанинг барча турдаги инқирозлар ва рискларга чидамли эканлигини кўрсатмоқда. Ундан ташқари лойиҳанинг дастлабки даврида **20 тадан** ортиқ иш ўринлари яратилиши кўзда тутилган бўлиб, кейинчалик янги иш ўринлари сони **30 тага** етказилади. Лойиҳа даврида олиниши мумкин бўлган **3 698 545,2 минг сўм** фойда корхона мақсадлари ва режаларини тўла амалга оширишга ва даромадни соҳани кенгайтириш ва бошқа фаолият турларини жорий этишга инвестиция қилиш имконини яратади.

Хулоса қилиб айтганда, юқоридаги маълумотларни ҳисобга олиб лойиҳа тижорий самарадор ва барқарор деб баҳоланади ва кредит маблағларини ўз вақтида қайтарилиши ва мўлжалланган мақсадлар ва стратегик режаларга эришиш имконини яратишга қодирлиги билан бу соҳага инвестиция киритиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

Бу турдаги фаолиятни жорий этиш Ўзбекистон Республикасининг бугунги кундаги сиёсатига тўла мос келади ва ривожланиш, тараққий этиш учун кенг имкониятлар яратиб бериб, тадбиркорликни ривожлантиришга ўз хиссасини қўшади.

Барча келтирилган маълумотлар ва ҳисоб–китобларни ўрганиб чиқиб, туман ҳудудида фойдалалмай турган **10 гектар** бўш ер майдонларида шифобахш аччиқ бодом етиштиришни ташкил этиш тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш учун **5000,0 млн. сўм** микдорида инвестиция киритишга қарор қилинди ва бу инвестицияни мақсадли сарфланиши бўйича мажбуриятларни ўз зиммасига олади.

Якка тартибдаги тадбиркор

А.Сайдуллаев

Фойдаланилган адабиётлар

---

1. *Ўзбекистон Республикасининг “Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида” Қонуни*
- 2.